

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU TURYSTYKI

z dnia 24 czerwca 1985 r.

w sprawie rodzajów i kategorii zakładów hotelarskich, obozowisk i domków turystycznych.

Na podstawie § 1 ust. 3 pkt 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 sierpnia 1978 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Turystyki (Dz. U. Nr 20, poz. 88) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa:

- 1) rodzaje i kategorie zakładów hotelarskich i obozowisk turystycznych oraz kategorie domków turystycznych,
- 2) minimalne wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady hotelarskie, obozowiska i domki turystyczne,
- 3) zasady zaszeregowania zakładów hotelarskich, obozowisk i domków turystycznych do poszczególnych kategorii.

2. Przepisy zarządzenia stosuje się do zakładów hotelarskich, obozowisk turystycznych i domków turystycznych, w których świadczony jest w pełnym lub ograniczonym zakresie usługi ogólnie dostępne za opłatą określoną z góry.

§ 2. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) obiekt hotelarski — zakład hotelarski, obozowisko i domek turystyczny,
- 2) pokój — umeblowane pomieszczenie mieszkalne, ewentualnie z wyodrębnionymi pomieszczeniami użytkowymi (przedpokój, łazienka, w.c.); za pokój uważa się również apartament składający się co najmniej z dwóch pokoi, z których jeden stanowi sypialnię.

§ 3. 1. Zakładem hotelarskim jest obiekt, w którym są świadczone usługi hotelarskie, przez które rozumie się czasowe wynajmowanie podróznym pokoi lub miejsc w tych pokojach oraz świadczenie usług z tym związanych.

2. Obozowiskiem turystycznym jest obiekt, w którym są świadczone usługi kempingowe, przez które rozumie się czasowe wynajmowanie podróznym miejsc pod ustawienie namiotów, mieszkalnych przyczep samochodowych i pojazdów oraz świadczenie usług z tym związanych.

3. Domkiem turystycznym jest obiekt nie podpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, w któ-

rym są świadczone usługi hotelarskie. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład zakładu hotelarskiego lub kempingu.

§ 4. 1. Ustala się następujące rodzaje zakładów hotelarskich:

- 1) hotele,
- 2) motele,
- 3) pensjonaty,
- 4) domy wycieczkowe,
- 5) schroniska,
- 6) pokoje gościnne.

2. Do hoteli zalicza się zakłady, które dysponują co najmniej 10 pokojami, z tym że nie więcej niż 20% miejsc noclegowych może znajdować się w pokojach większych niż dwuosobowe.

3. Do moteli zalicza się zakłady, które:

- 1) dysponują co najmniej 10 pokojami, z tym że nie więcej niż 40% miejsc noclegowych może znajdować się w pokojach większych niż dwuosobowe, lecz nie większych niż czterosobowe,
- 2) są położone przy trasach komunikacji drogowej,
- 3) świadczą usługi motoryzacyjne i dysponują parkingiem.

4. Do pensjonatów zalicza się zakłady, które:

- 1) dysponują co najmniej 7 pokojami,
- 2) świadczą usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem.

5. Do domów wycieczkowych zalicza się zakłady, które dysponują co najmniej 30 miejscami noclegowymi, z tym że nie mniej niż 50% tych miejsc znajduje się w pokojach większych niż trzyosobowe.

6. Do schronisk zalicza się zakłady, które:

- 1) dysponują co najmniej 10 miejscami noclegowymi,
- 2) są położone poza obszarem zabudowanym,
- 3) świadczą usługi hotelarskie przede wszystkim osobom uprawiającym turystykę kwalifikowaną.

7. Do pokoi gościnnych zalicza się zakłady, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla żadnego z rodzajów zakładów hotelarskich określonych w ust. 2—6.

§ 5. 1. Ustala się następujące rodzaje obozowisk turystycznych:

- 1) kempingi,
- 2) pola biwakowe.

2. Do kempingów zalicza się obiekty hotelarskie strzeżone, mające stałą obsługę recepcyjną i wyposażone w urządzenia umożliwiające podróżnym nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, przyrządzenie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych.

3. Do pól biwakowych zalicza się obiekty hotelarskie nie strzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, umożliwiające podróżnym nocleg w namiotach.

§ 6. 1. Jednostki świadczące usługi hotelarskie i kempingowe mogą dla oznaczenia obiektów hotelarskich stosować różne nazwy: zwyczajowe, regionalne lub określające charakter świadczonych w nich usług, jak np. zajazd, gościniec, dom turysty, stacja wodna, stacja turystyczna, schronisko górskie, ośrodek wypoczynkowy.

2. Obiekty hotelarskie, o których mowa w ust. 1, zaszeregowuje się do odpowiednich rodzajów zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu.

§ 7. Obiekty hotelarskie, z wyjątkiem pól biwakowych, podlegają zaszeregowaniu do określonej kategorii w zależności od:

- 1) zakresu usług oraz ich poziomu,
- 2) standardu urządzeń technicznych i wykończenia budowlanego,
- 3) standardu urządzeń sanitarnych,
- 4) kompleksowości, jednolitości i jakości wyposażenia.

§ 8. 1. Ustala się:

- 1) pięć kategorii hoteli i moteli, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 1 do zarządzenia,
- 2) trzy kategorie pensjonatów, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 2 do zarządzenia,
- 3) trzy kategorie domów wycieczkowych, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 3 do zarządzenia,
- 4) trzy kategorie schronisk, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 4 do zarządzenia,
- 5) trzy kategorie pokoi gościnnych, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 5 do zarządzenia,
- 6) dwie kategorie kempingów oraz wymogi dla pól biwakowych, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 6 do zarządzenia,
- 7) trzy kategorie domków turystycznych, zgodnie z minimalnymi wymaganiami określonymi w załączniku nr 7 do zarządzenia.

2. Ustala się — niezależnie od wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1—5 i 7 — minimalne wymagania dla pokoi w zakładach hotelarskich i domkach turystycznych wszystkich rodzajów i kategorii, stanowiące załącznik nr 8 do zarządzenia.

3. Kategorie hoteli i moteli oznacza się gwiazdkami, a kategorie pozostałych obiektów hotelarskich — cyframi rzymskimi.

4. Jednostki prowadzące obiekty hotelarskie są obowiązane posiadać i okazywać na żądanie gości wykaz minimalnych wymagań, określonych w załącznikach nr 1—8, odpowiadających rodzajowi i kategorii obiektu.

§ 9. 1. Zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii dokonują:

- 1) Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki, po zasięgnięciu opinii Resortowej Komisji do Spraw Rodzajów i Kategorii Obiektów Hotelarskich — hoteli i moteli kategorii lux (****) i cztery gwiazdki (****) oraz innych obiektów kategorii I, z wyjątkiem pokoi gościnnych,
- 2) terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw turystyki stopnia wojewódzkiego, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej komisji do spraw rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich — pozostałych obiektów hotelarskich, z wyjątkiem pokoi gościnnych,
- 3) terenowy organ administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw turystyki stopnia podstawowego, po zasięgnięciu opinii komisji do spraw kategorii pokoi gościnnych — pokoi gościnnych.

2. Organ zaszeregowujący obiekt hotelarski do określonego rodzaju i kategorii dokonuje weryfikacji rodzaju i kategorii obiektu w okresie nie dłuższym niż:

- 1) co 1 rok — hoteli i moteli kategorii lux (****),
- 2) co 2 lata — hoteli i moteli kategorii cztery gwiazdki (****) oraz innych obiektów kategorii I, z wyjątkiem pokoi gościnnych,
- 3) co 3 lata — pozostałych obiektów hotelarskich.

3. Jeżeli obiekt hotelarski nie spełnia wymagań określonych dla rodzaju lub kategorii, do których został zaszeregowany, właściwy organ dokonuje zmiany rodzaju lub kategorii obiektu.

4. Organ, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, przekazuje do Głównego Komitetu Turystyki kopie dokumentu o zaszeregowaniu obiektu hotelarskiego do określonego rodzaju i kategorii.

§ 10. Skład, zadania i tryb działania komisji do spraw rodzajów i kategorii obiektów hotelarskich określają odrębne przepisy.

§ 11. 1. Jednostka, która zamierza świadczyć usługi hotelarskie lub kempingowe w nowo uruchomionym obiekcie, jest obowiązana przed podjęciem tej działalności wystąpić do właściwego organu z wnioskiem o zaszeregowanie obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie podjęcia w obiekcie innym niż określony w § 1 ust. 2 w pełnym lub ograniczonym zakresie usług ogólnie dostępnych za opłatą określoną z góry.

3. Jeżeli obiekt hotelarski nie spełnia warunków przewidzianych dla ustalonego rodzaju lub kategorii, jednostka prowadząca taki obiekt jest obowiązana powiadomić o tym organ, który dokonał zaszeregowania obiektu do określonego rodzaju i kategorii.

§ 12. Obiekty hotelarskie powinny spełniać wymagania higienicznosanitarne określone odrębnymi przepisami.

§ 13. 1. Dopuszcza się odstępstwa od minimalnych wymagań kategoryzacyjnych dla obiektów hotelarskich:

- 1) stanowiących obiekty zabytkowe lub części tych obiektów,
- 2) wybudowanych przed dniem 1 stycznia 1979 r. lub części tych obiektów.

2. Odstępstwa określone w ust. 1 mogą dotyczyć przede wszystkim wymagań, których spełnienie napotyka uzasadnione trudności techniczne i które dotyczą tylko części obiektu hotelarskiego.

3. Odstępstwa od minimalnych wymagań kategoryzacyjnych dla obiektów wybudowanych i prowadzonych według wymogów międzynarodowych systemów hotelarskich określa się w umowach zawieranych między jednostkami prowadzącymi takie obiekty a zarządem odpowiedniego międzynarodowego systemu hotelarskiego.

4. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1 i 3, mogą być stosowane tylko za zgodą Głównego Komitetu Turystyki na wniosek jednostki prowadzącej obiekt hotelarski.

5. Odstępstwa w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów hotelarskich powinny być uzgodnione z właściwym państwowym terenowym inspektorem sanitarnym — w odniesieniu do pokoi gościnnych, lub właściwym państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym — w odniesieniu do pozostałych obiektów hotelarskich.

§ 14. W zakładzie hotelarskim, obozowisku turystycznym i wespole domków turystycznych powinny być umieszczone w widocznym miejscu:

- 1) tablica określająca rodzaj i kategorię obiektu hotelarskiego,
- 2) regulamin porządkowy,
- 3) cennik usług,
- 4) informacje o zakresie świadczonych usług.

§ 15. 1. W zakładach hotelarskich, z wyjątkiem pokoi gościnnych, a także na kempingach prowadzi się dzia-

łalność gastronomiczną odpowiednio do kategorii obiektu hotelarskiego.

2. Zasady prowadzenia działalności gastronomicznej w zakładach hotelarskich i na kempingach określają odrębne przepisy.

§ 16. 1. Zaszeregowanie obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii na podstawie dotychczasowych przepisów zachowuje ważność, z wyjątkiem zaszeregowania obiektów hotelarskich do kempingów kategorii III.

2. Jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia obiekt hotelarski nie został zaszeregowany do określonego rodzaju i kategorii, jednostka prowadząca taki obiekt jest obowiązana wystąpić do właściwego organu z wnioskiem o zaszeregowanie obiektu. Wnioski dotyczące pokoi gościnnych powinny być wniesione nie później niż w ciągu 6 miesięcy, a wnioski dotyczące pozostałych obiektów hotelarskich — nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ 17. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 18 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 7 czerwca 1977 r. w sprawie zasad oraz trybu zaliczania zakładów hotelarskich, domków turystycznych i obozowisk turystycznych do poszczególnych kategorii (Dz. Urz. GKPPiT Nr 4, poz. 16 i Nr 8 poz. 29 oraz Dz. Urz. GKT z 1979 r. Nr 2, poz. 5),
- 2) zarządzenie Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 20 października 1977 r. w sprawie rodzajów oraz kategorii zakładów hotelarskich i obozowisk turystycznych (Monitor Polski Nr 27, poz. 133).

§ 18. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1985 r.

Przewodniczący Głównego Komitetu Turystyki:
J. Cisowski

Załączniki *) do zarządzenia Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z dnia 24 czerwca 1985 r. (poz 193)

Załącznik nr 1

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE HOTELI I MOTELI

Lp.	Wymagania	Kategoria				
		„lux” *****	****	***	**	*
1	2	3	4	5	6	7
	I. Zagospodarowanie terenu					
1	Bezpośrednie wejście do hali	+	+	+	+	-
2	Oddzielne wejście do restauracji	+	+	-	-	-
3	Zadaszenie przed wejściem ¹⁾	+	+	+	-	-
4	Parking strzeżony	+	+	+ ²⁾	-	-
5	Parking lub możliwość parkowania	-	-	+ ³⁾	+	-
6	Garaże lub ogrzewane hale postojowe	+	-	-	-	-
7	Urządzenia rekreacyjne (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych)	+	+	-	-	-

*) Zastosowany w załącznikach nr 1—8 znak „+” oznacza, że dane wymaganie obowiązuje, a znak „-”, że wymaganie takie nie obowiązuje w określonej kategorii obiektu hotelarskiego.

1	2	3	4	5	6	7
	II. Instalacje w budynku					
8	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne	+	+	+	+	+ ⁶⁾
9	Bieżąca ciepła woda	+	+	+	+	+ ⁶⁾
10	Wentylacja mechaniczna części ogólnodostępnej	—	+	+ ⁶⁾	+ ⁶⁾	+ ⁶⁾
11	Klimatyzacja pomieszczeń mieszkalnych	+	+ ⁶⁾	—	—	—
12	Klimatyzacja części ogólnodostępnej	+	+ ⁶⁾	—	—	—
13	Dźwigi osobowe w budynkach o kondygnacjach więcej niż	1	2	3	4	5
	III. Recepcja					
14	Hall recepcyjny (powierzchnia w m ² na 1 pokój)	1,2	0,9 ⁷⁾	0,8 ⁷⁾	0,7 ⁷⁾	0,5 ⁷⁾
15	Kabiny telefoniczne	+	+	+	+ ⁶⁾	+ ⁶⁾
16	Teleks	+	+	—	—	—
17	Przechowalnia bagażu	+	+	+	+	+
18	Obsługa bagażowa	+	+	+	—	—
19	Depozyt	+	+	+	+	—
20	Informacja turystyczna kwalifikowana ⁸⁾	+	+	+	+	—
21	Budzenie	+	+	+	+	+
22	Portier	+	+	—	—	—
23	Personel ze znajomością języków obcych	zgodnie z odrębnymi przepisami				
	IV. Inne usługi					
24	Punkt sprzedaży drobnych artykułów (prasa, kosmetyki, pamiątki turystyczne itp.)	+	+	+	—	—
25	Sprzedaż podstawowych drobnych artykułów przez pracowników recepcji (prasa, kosmetyki, pamiątki turystyczne itp.) ⁹⁾	—	—	—	+	+
26	Kiosk z kwiatami	+	—	—	—	—
27	Wymiana walut	+	+	+ ¹⁰⁾	—	—
28	Hotelowe biuro obsługi turystów	+	—	—	—	—
29	Pośrednictwo w usługach turystycznych, komunikacyjnych, kulturalnych itp.	—	+	+	—	—
30	Punkt sprzedaży za dewizy	+	+ ¹¹⁾	+ ¹²⁾	—	—
31	Zakład fryzjerski	+	—	—	—	—
32	Gabinet kosmetyczny	+	—	—	—	—
33	Sauna	+	—	—	—	—
34	Basen kąpielowy kryty	+	+ ¹³⁾	—	—	—
35	Klub hotelowy z prasą codzienną (powierzchnia w m ² na 1 pokój, nie mniejsza niż 15 m ²)	0,4	0,3	0,2	+	—
36	Wypożyczalnia oraz przechowalnia sprzętu rekreacyjnego (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych)	+	+ ⁹⁾	—	—	—
37	Wypożyczalnia telewizorów	—	+	+	—	—
38	Ambulatorium lekarskie	+	—	—	—	—
39	Pranie bielizny gości	+	+ ⁶⁾	+ ⁶⁾	—	—
40	Pomieszczenie do prasowania	—	—	—	+	+
41	Czyszczenie odzieży gości	+	+ ⁹⁾	—	—	—
42	Serwis samochodowy (OC — obsługa codzienna, OT-I — obsługa techniczna i stopnia, stanowisko do mycia samochodów)	+	+ ⁹⁾	+ ⁹⁾	+ ⁹⁾	—
43	Odstawianie na parking i podstawianie pod hotel samochodów gości	+	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
	V. Część mieszkalna					
44	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki, w.c. i przedpokoju):					
	a) 1-osobowego	15	12	9	8	8
	b) 2-osobowego	18	14	12	11	10
	c) 3-osobowego	—	—	15	14	13
	d) 4-osobowego	—	—	—	17	16
	e) większego niż 4-osobowy (maksimum 2 pokoje) — powierzchnia 4-osobowego plus dodatkowo na każdą następną osobę	—	—	—	4,5	4
45	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach:					
	a) umywalka z baterią z bieżącą zimną i ciepłą wodą	+	+	+	+	—
	b) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk oras w.c. (% pokoi)	100	100	50	10	—
46	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne (liczba miejsc noclegowych na 1 urządzenie) ¹³⁾ :					
	a) umywalka	—	—	—	10	15
	b) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk	—	—	10	10	15
	c) w.c. z umywalkami (minimum 1 osobny dla kobiet i 1 osobny dla mężczyzn)	—	—	10	15	20
47	Wypożyczenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych:					
	a) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą	+	+	+	+	+
	b) lustro nad umywalką, półka	+	+	+	+	+
	c) oświetlenie nad lustrem	+	+	+	+	+
	d) gniazdko do aparatu do golenia	+	+	+	+	+
48	Telefony w pokojach (% pokoi z telefonami)	100	100	50	—	—
49	Telefon na każdej kondygnacji do użytku gości	—	—	+ ¹⁴⁾	+ ¹⁴⁾	+ ¹⁴⁾
50	Meble w pokoju ¹⁵⁾ :					
	a) łóżko meblowe lub tapczan	+	+	+	+	+
	b) stół lub biurko	—	+	+	+	+
	c) biurko lub sekretarzyk	+	—	—	—	—
	d) krzesła (jedno na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój)	+	+	+	+	+
	e) fotel	+	+	+	—	—
	f) szafka, stolik lub półka (przy każdym łóżku)	+	+	+	+	+
	g) szafa ubraniowa ¹⁶⁾	+	+	+	+	+
	h) bagażnik	+	+	+	—	—
	i) duże lustro	+	+	+	—	—
	j) kosz na śmieci i popielniczka	+	+	+	+	+
	k) lampka nocna przy każdym łóżku	+	+	+	+	—
	l) wieszak ścienny na okrycia wierzchnie	+	+	+	+	+
51	Wypożyczenie dodatkowe pokoju:					
	a) aparat radiowy lub inne urządzenie radiofoniczne	+	+	+	—	—
	b) telewizor	+	w apartamentach	—	—	—
	c) urządzenie do budzenia	+	—	—	—	—
	d) teczka z materiałami informacyjnymi	+	+	+	—	—
	e) dywan lub wykładzina chodnikowa	+	+	+	—	—
	f) chodnik	—	—	—	+	+
	g) firanki	+	+	+	—	—
	h) zastawy okienne zaciemniające	+	+	+	+	+
	i) elementy dekoracyjne	+	+	+	+	+

1	2	3	4	5	6	7
	VL. Część gastronomiczna					
52	Restauracja kategorii	I	II	II	—	—
53	Bar restauracyjny kategorii	—	—	—	II ¹⁷⁾ 18)	—
54	Bar rozrywkowy kategorii	I	—	—	—	—
55	Bar alkoholowy kategorii	I	I ⁹⁾	—	—	—
56	Bar przekąskowy kategorii	—	—	—	III ¹⁷⁾ 18)	—
57	Bar uniwersalny kategorii	—	—	—	III ¹⁷⁾ 18)	—
58	Bar szybkiej obsługi kategorii	—	—	—	III ¹⁷⁾ 18)	—
59	Kawiarnia kategorii	I	II ¹⁹⁾	II ¹⁹⁾	—	—
60	Bar kawowy kategorii	—	III ¹⁹⁾	III ¹⁹⁾	—	—
61	Salę bankietowe	+	+ ⁹⁾	—	—	—
62	Podawanie posiłków do pokoi	+	+	—	—	—
63	Podawanie śniadań do pokoi	+	+	+	—	—
64	Sprzedaż przynajmniej gorących napojów przez całą dobę	+	+	+	+	+

1) nie dotyczy obiektów zabytkowych i zlokalizowanych w zespołach zabytkowych,

2) nie obowiązuje w hotelach,

3) nie obowiązuje w motelach,

4) dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania,

5) obowiązuje od dnia 1 października 1987 r.

6) obowiązuje w budynkach wybudowanych po dniu 1 stycznia 1990 r.,

7) nie obowiązuje w pełnym wymiarze w budynkach oddanych do eksploatacji przed dniem 1 stycznia 1970 r., a jeżeli chodzi o kategorię * może nie występować,

8) telefon w recepcji do użytku gości,

9) od udzielających informacji wymagane jest ukończenie kursu informatorów turystycznych,

10) bez prasy, jeżeli w odległości do 500 m od obiektu znajduje się punkt sprzedaży prasy,

11) w hotelach powyżej 150 miejsc noclegowych,

12) obowiązuje w miejscowościach wypoczynkowych od dnia 1 stycznia 1990 r.,

13) na każdej kondygnacji dla gości mieszkających w pokojach, w których nie ma urządzeń higienicznosanitarnych,

14) wymagany w razie braku telefonów w pokojach; przy jednej linii telefonicznej w obiekcie dopuszcza się telefon w recepcji do użytku gości,

15) jednolity komplet: w kategorii „lux” (****) i **** bardzo wysokiej jakości, a w kategorii *** wysokiej jakości,

16) w pokojach większych niż 4-osobowe po 1 segmencie na ubrania i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę,

17) co najmniej jeden rodzaj baru,

18) w obiektach oddanych do eksploatacji przed dniem 1 stycznia 1980 r. dopuszcza się placówkę gastronomiczną, zapewniającą całodzienne posiłki: śniadania, obiady i kolacje, w odległości do 100 m od hotelu,

19) kawiarnia lub bar kawowy.

Załącznik nr 2

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE PENSJONATÓW

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
	I. Zagospodarowanie terenu			
1	Bezpośrednie wejście do hallu	+	+	+
2	Parking	+	—	—
3	Parking lub możliwość parkowania	—	+	+
4	Urządzenia rekreacyjne (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych) ¹⁾	+	+	—
	II. Instalacje w budynku			
5	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne	+	+	+ ²⁾
6	Bieżąca ciepła woda	+	+	+
7	Wentylacja mechaniczna części ogólnodostępnej ²⁾	+	+	+
8	Dźwigi osobowe w budynkach o kondygnacjach więcej niż	3	3	4

1	2	3	4	5
	III. Recepcja			
9	Hall recepcyjny (powierzchnia w m ² na 1 pokój)	1,0	0,9	0,7
10	Telefon do użytku gości	+	+	+
11	Przechowalnia bagażu	+	+	+
12	Depozyt	+	+	+
13	Informacja turystyczna	+	+	-
14	Budzenie	+	+	+
15	Portier ¹⁾	+	-	-
16	Personel ze znajomością języków obcych	zgodnie z odrębnymi przepisami		
	IV. Inne usługi			
17	Sprzedaż drobnych artykułów (kosmetyki, pamiątki turystyczne itp.)	+	-	-
18	Klub (minimum 15 m ²) z telewizorem	+	+	+
19	Czytelnia ¹⁾	+	-	-
20	Pokój zabaw dla dzieci ¹⁾	+	-	-
21	Wypożyczalnia oraz przechowalnia sprzętu rekreacyjnego (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych)	+	+	+
22	Wypożyczanie telewizorów (1 aparat na 5 pokoi)	+	-	-
23	Pranie bielizny gości	+	-	-
24	Pomieszczenie do prasowania	+	+	+
25	Czyszczenie odzieży gości	+	-	-
	V. Część mieszkalna			
26	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki, w.c. i przedpokoj):			
	a) 1-osobowego	12	10	8
	b) 2-osobowego	15	13	11
	c) 3-osobowego	18	16	14
	d) 4-osobowego	20	19	17
	e) większego niż 4-osobowy (powierzchnia pokoju 4-osobowego plus 4m ² na każdą następną osobę)	-	+	+
27	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach:			
	a) umywalka z baterią z bieżącą zimną i ciepłą wodą	+	+	+
	b) wanna z baterią i prysznicem lub kabiną natryskową oraz w.c. (% pokoi)	100	50	-
28	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne (liczba miejsc noclegowych na 1 urządzenie ²⁾):			
	a) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk	(1 węzeł dodatkowy)	10	15
	b) w.c. z umywalkami (minimum 1 osobny dla kobiet i 1 osobny dla mężczyzn)	10	10	15
29	Wypożyczenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych:			
	a) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą	+	+	+
	b) lustro nad umywalką, półka, oświetlenie nad lustrem	+	+	+
	c) gniazdko do aparatu do golenia	+	+	+
30	Telefony w pokojach (% pokoi z telefonami)	100	-	-
31	Mebłe w pokoju ³⁾ :			
	a) łóżko meblowe lub tapczan	+	+	+
	b) stół lub biurko	+	+	+
	c) krzesło (jedno na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój)	+	+	+
	d) fotel	+	+	-
	e) szafka, stolik lub półka (przy każdym łóżku)	+	+	+
	f) szata obraniowa ⁴⁾	+	+	+
	g) bagażnik	+	+	-
	h) duże lustro	+	+	-
	i) kosz na śmieci i popielniczka	+	+	+
	j) lampka nocna przy każdym łóżku	+	+	+
	k) wieszak ścienny na okryciu wierzchnie	+	+	+
32	Wypożyczenie dodatkowe pokoju:			
	a) aparat radiowy	+	+	-
	b) dywan lub chodnik	+	+	+
	c) firanki	+	+	+
	d) zasłony okienne zaciemniające	+	+	+
	e) elementy dekoracyjne	+	+	+
	f) teczka z materiałami informacyjnymi	+	-	-

1	2	3	4	5
	VI. Część gastronomiczna			
33	Kawiarnia kategorii	I ¹⁾	—	—
34	Jadalnia	+ ²⁾	+ ²⁾	+ ²⁾
35	Jadłodajnia kategorii	II ²⁾ 9) 10)	II ²⁾ 9) 11)	II ²⁾ 9) 12)
36	Podawanie śniadań do pokoi	+	—	—
37	Minimalna liczba zestawów obiadowych i kolacyjnych, w tym: 1 zestaw dietetyczny ¹³⁾	2	2	2

1) w obiektach powyżej 150 miejsc noclegowych,

2) dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania,

3) obowiązuje od dnia 1 października 1987 r.,

4) w obiektach powyżej 50 miejsc noclegowych,

5) na każdej kondygnacji dla gości mieszkających w pokojach, w których nie ma urządzeń higienicznosanitarnych,

6) jednolity komplet: w kategorii I i II — bardzo wysokiej jakości,

7) w pokojach większych niż 4-osobowe po 1 segmencie na ubrania i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę,

8) jadalnia lub jedna z placówek gastronomicznych,

9) zamiast jadłodajni może być inna placówka gastronomiczna kategorii nie niższej niż II, a w pensjonatach III kategorii — nie niższej niż III, z obsługą kelnerską zapewniającą całodzienne posiłki (śniadania, obiady, kolacje) lub wydawanie całodziennych posiłków domowych,

10) jadłodajnia turystyczna kategorii A lub B na terenach nie zagospodarowanych,

11) jadłodajnia turystyczna kategorii B na terenach nie zagospodarowanych,

12) jadłodajnia turystyczna kategorii B lub C na terenach nie zagospodarowanych,

13) nie dotyczy pensjonatów świadczących usługi ogólnie dostępne w ograniczonym zakresie.

Załącznik nr 3

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE DOMÓW WYCIEZKOWYCH

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
I. Zagospodarowanie terenu				
1	Bezpośrednie wejście do hallu	+	+	—
2	Parking lub możliwość parkowania (1 stanowisko autokarowe na liczbę miejsc noclegowych)	40	40	—
II. Instalacje w budynku				
3	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne	+	+	+ ¹⁾
4	Bieżąca ciepła woda	+	+ ²⁾	+ ²⁾ 3)
5	Dźwigi osobowe w budynkach o kondygnacjach więcej niż	3	4	5
III. Recepcja				
6	Hall recepcyjny (powierzchnia w m ² na 1 miejsce noclegowe)	0,4	0,3	0,2
7	Kabiny telefoniczne	+	—	—
8	Przechowywanie bagażu i sprzętu turystycznego	+	+	+
9	Depozyt	+	+	+
10	Informacja turystyczna kwalifikowana ⁴⁾	+	+	+
11	Budzenie	+	+	+
12	Personel ze znajomością języków obcych	zgodnie z odrębnymi przepisami		
IV. Inne usługi				
13	Sprzedaż drobnych artykułów (prasa, kosmetyki, pamiątki turystyczne itp.) ⁵⁾	+	—	—
14	Wymiana walut	+	+ ⁶⁾	—
15	Pośrednictwo w usługach turystycznych, komunikacyjnych, kulturalnych itp.	+	+	—
16	Świetlica — czytelnia z telewizorem	+	+	+
17	Wypożyczalnia sprzętu rekreacyjnego (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych)	+	+ ⁶⁾	—
18	Pomieszczenia rekreacyjne	+	—	—
19	Pranie bielizny gości	+	—	—
20	Stanowiska do prasowania	+	+	+
21	Stanowiska do drobnych napraw sprzętu sportowego i turystycznego	+	+	+

1	2	3	4	5
	V. Część mieszkalna			
22	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki, w.c. i przedpokoju):			
	a) 1-osobowego	9	8	8
	b) 2-osobowego	12	11	10
	c) 3-osobowego	15	14	13
	d) 4-osobowego	18	17	16
	e) większego niż 4-osobowy (powierzchnia 4-osobowego plus 4 m ² na każdą następną osobę)	+	+	+
23	Maksymalna liczba miejsc noclegowych w pokojach wieloosobowych	8	12	20
24	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach 1- i 2-osobowych (% pokoi):			
	a) umywalka z baterią z bieżącą zimną i ciepłą wodą	100	50	—
	b) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk oraz w.c.	25	10	—
25	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach 3- i 4-osobowych (% pokoi) — umywalka z baterią z bieżącą zimną i ciepłą wodą	50	25	—
26	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne:			
	a) zbiorowe umywalnie osobne dla kobiet i osobne dla mężczyzn*	+	+	+
	— z bieżącą ciepłą i zimną wodą	+	+ ⁹⁾	+ ⁹⁾
	— z ciepłą i bieżącą zimną wodą	—	+	—
	— z zimną wodą	—	—	+
	b) liczba miejsc noclegowych przypadających na 1 umywalkę w umywalniach zbiorowych	5	8	12
	c) liczba miejsc noclegowych na 1 natrysk	20	30	35 ⁹⁾
	d) zbiorowe w.c. osobne dla kobiet i osobne dla mężczyzn	+	+	+
	— na każdej kondygnacji minimum 1 urządzenie dla kobiet i 1 dla mężczyzn	+	+	—
	— liczba miejsc noclegowych przypadających na:			
	1 w.c. damski	20	20	20
	1 w.c. męski	20	20	20
	1 pisuar	50	50	50
27	Wypożyczenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych:			
	a) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą	+	+	+
	b) lustro nad umywalką, półka	+	+	+
	c) oświetlenie nad lustrem	+	+	—
	d) gniazdko do aparatu do golenia	+	+	—
28	Telefony na każdej kondygnacji do użytku gości	+	+ ⁹⁾	+ ⁹⁾
29	Meble w pokoju: ¹⁰⁾			
	a) łóżko lub tapczan	+	+	+
	b) stół (minimum 1 na 8 osób)	+	+	+
	c) krzesło (jedno na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój)	+	+	+
	d) fotel (w pokojach 1- i 2-osobowych)	+	—	—
	e) szafka, stolik lub półka (przy każdym łóżku)	+	+	+
	f) szafa ubraniowa ¹¹⁾	+	+	+
	g) bagażnik (w pokojach 1- i 2-osobowych)	+	+	+
	h) duże lustro	+	+	+
	i) kosz na śmieci i popielniczka	+	+	+
	j) lampka nocna (przy każdym łóżku)	+	+	—
	k) wieszak na okrycie wierzchu	+	+	+
30	Wypożyczenie dodatkowe pokoju:			
	a) aparat radiowy (w pokojach 1- i 2-osobowych)	+	+	—
	b) dywan lub chodnik	+	+	+
	c) firanki	+	+	—
	d) zasłony okienne zaciemniające	+	+	+
	e) elementy dekoracyjne	+	+	+
	VI. Część gastronomiczna			
31	Restauracja kategorii	II ¹²⁾	III ¹²⁾	—
32	Bar restauracyjny kategorii	II ¹²⁾ 1 ¹³⁾	—	—
33	Bar przekąskowy kategorii	—	IV ¹⁴⁾ 1 ¹⁵⁾ 1 ¹⁶⁾	—
34	Bar uniwersalny kategorii	III ¹⁴⁾ 1 ¹⁵⁾ 1 ¹⁶⁾	IV ¹⁴⁾ 1 ¹⁵⁾ 1 ¹⁶⁾	—
35	Bar szybkiej obsługi kategorii	III ¹⁴⁾ 1 ¹⁵⁾ 1 ¹⁶⁾	IV ¹⁴⁾ 1 ¹⁵⁾ 1 ¹⁶⁾	—

1	2	3	4	5
6	Kawiarnia kategorii	III ¹⁷⁾	—	—
37	Bar kawowy kategorii	III ¹⁷⁾	—	—
38	Jadłodajnia kategorii	—	II ¹⁸⁾	—
39	Bufoet kategorii	—	—	V ¹⁹⁾
40	Podawanie śniadań do pokoi	+ ²⁰⁾	—	—
41	Sprzedaż przynajmniej gorących napojów	+	+	+

1) dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania,

2) na żądanie gości w godzinach rannych i wieczornych,

3) obowiązuje od dnia 1 października 1987 r.,

4) od udzielających informacji jest wymagane ukończenie kursu informatorów turystycznych,

5) bez prasy, jeżeli punktem sprzedaży nie jest kiosk „Ruchu”,

6) w obiektach powyżej 150 miejsc noclegowych,

7) dopuszcza się łóżka piętrowe przy wysokości pokoju co najmniej 2,7 m,

8) na każdej kondygnacji dla gości mieszkających w pokojach, w których nie ma urządzeń higienicznosanitarnych (z wyjątkiem III kategorii),

9) telefon w recepcji do użytku gości,

10) w kategorii I jednolity komplet o wysokiej jakości,

11) w pokojach większych niż 4-osobowe po 1 segmencie na ubranie i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę,

12) jadłodajnia turystyczna kategorii B na terenach nie zagospodarowanych,

13) restauracja lub jadłodajnia,

14) co najmniej jeden rodzaj baru,

15) w domach wycieczkowych powyżej 250 miejsc,

16) bar kategorii B lub C na terenach nie zagospodarowanych,

17) kawiarnia lub bar kawowy,

18) jadłodajnia turystyczna kategorii C na terenach nie zagospodarowanych,

19) bufet turystyczny kategorii C na terenach nie zagospodarowanych w domach wycieczkowych co najmniej o 300 miejscach,

20) co najmniej do pokoi 1- i 2-osobowych.

Załącznik nr 4

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE SCHRONISK

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
1	I. Instalacje w budynku			
1	Ogrzewanie centralne lub miejscowe elektryczne	+	+	+ ¹⁾
2	Bieżąca ciepła woda	+	+	+ ²⁾
3	II. Recepcja			
3	Hall recepcyjny	+	+	—
4	Telefon do użytku gości	+	+	+
5	Przechowywanie bagażu i sprzętu turystycznego	+	+	+
6	Depozyt	+	+	—
7	Informacja turystyczna	+	+	+
8	Personel ze znajomością języków obcych	zgodnie z odrębnymi przepisami		
9	III. Inne usługi			
9	Sprzedaż drobnych artykułów (kosmetyki, pamiątki turystyczne itp.)	+	+	+
10	Świetlica	+	—	—
11	Suszarnia odzieży	+	+	+
12	Stanowisko do prasowania	+	+	+
13	IV Część mieszkalna			
	Minimalna powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki w.c. i przedpokoiu ³⁾):			
	a) 1-osobowego	8	8	8
	b) 2-osobowego	12	10	9
	c) 3-osobowego	14	13	13
	d) 4-osobowego	16	15	15
	e) większego niż 4-osobowy (powierzchnia pokoi 4-osobowego plus 4 m ² na każdą następną osobę)	+	+	+
14	Urządzenia higienicznosanitarne w pokojach 1- i 2-osobowych (% pokoi):			
	— umywalka z baterią, z bieżącą zimną i ciepłą wodą	50	—	—

1	2	3	4	5
15	Urządzenia higienicznosanitarne ogólne (liczba miejsc noclegowych na 1 urządzenie ⁴⁾): a) umywalka b) w.c. c) natrysk	10 15 20	15 20 30	20 20 35 ⁵⁾
16	Wyposażenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych: a) wieszaki na ręczniki i bieliznę osobistą b) lustro nad umywalką, półka	+ +	+ +	+ +
17	Meble w pokoju: a) łóżko lub tapczan b) stół c) krzesło lub taboret ⁶⁾ (jeden na osobę) d) stolik lub półka (przy każdym łóżku) e) szafa ubraniowa ⁷⁾ f) lustro g) kosz na śmieci h) lampka nocna przy każdym łóżku (w pokojach 1- do 4-osobowych) i) wieszaki ścienne na okrycia wierzchnie	+ + + + + + + + +	+ + + + + + + + +	+ + + + + + + - +
18	Wyposażenie dodatkowe pokoju: a) dywan lub chodnik (w pokojach 1- do 4-osobowych) b) zasłony okienne zaciemniające c) elementy dekoracyjne	+ + +	+ + +	+ + -
19	V. Część gastronomiczna Jadłodajnia lub bar szybkiej obsługi kategorii	A lub B	B	-
20	Bufet kategorii	-	-	B lub C
21	Kuchnia turystyczna ⁷⁾	+	+	+

⁴⁾ dopuszcza się inne rodzaje ogrzewania,

⁵⁾ obowiązuje od dnia 1 października 1987 r.,

⁶⁾ dopuszcza się łóżka piętrowe przy wysokości pokoju co najmniej 2,7 m; powierzchnia pokoju może być wtedy mniejsza o 20%.

⁷⁾ z wyjątkiem miejsc w pokojach mających te urządzenia,

⁸⁾ w pokojach wieloosobowych dopuszcza się ławy,

⁹⁾ w pokojach większych niż 4-osobowe po 1 segmencie na ubranie i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę,

¹⁰⁾ wyposażenie kuchni turystycznej obejmuje stanowiska: do przyrządzania posiłków we własnym zakresie, do spożywania posiłków, do zmywania naczyń.

Załącznik nr 8

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE POKOI GOŚCINNYCH

§ 1. Pokoje gościnne powinny odpowiadać następującym podstawowym warunkom:

- 1) pokój nie może znajdować się w suterenie lub piwnicy,
- 2) powierzchnia pokoju przypadająca na jedną osobę nie może być mniejsza niż 4 m², a wysokość pokoju powinna wynosić co najmniej 2,5 m, z wyjątkami przewidzianymi w przepisach wydanych na podstawie prawa budowlanego,
- 3) pokój powinien być należycie ogrzany, przy czym temperatura w okresie jesiennie-zimowym nie może być niższa niż 18°C,
- 4) pokój powinien być należycie oświetlony światłem naturalnym,
- 5) stan techniczny pokoju powinien odpowiadać przepisom prawa budowlanego,
- 6) ściany i sufit pokoju powinny być suche,
- 7) pokój powinien być wolny od insektów i gryzoni.

§ 2. Jeżeli w budynku nie ma instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej, w jego pobliżu powinny znajdować się:

- 1) ustęp wolno stojący, spełniający wymagania określone w odrębnych przepisach,
- 2) studnia zabezpieczona przed zanieczyszczeniem, z wodą spełniającą wymagania zawarte w przepisach o warunkach, jakim powinna odpowiadać woda do picia i potrzeb gospodarczych.

§ 3. Wynajmujący pokoje gościnne jest obowiązany:

- 1) w budynku mającym urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne umożliwić gościom korzystanie bez ograniczeń z w.c. i łazienki, jeżeli lokal ma takie urządzenia,
- 2) w budynku nie mającym instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej:
  - a) zapewnić dostateczną ilość wody do picia i utrzymania higieny osobistej oraz zbiornik na zużytą wodę,
  - b) udostępnić ustęp wolno stojący,
- 3) utrzymywać w należytej czystości oraz systematycznie odkażać środkami dezynfekcyjnymi urządzenia określone w pkt 1 i 2 lit. b),
- 4) zapewnić czystą i wyprasowaną bieliznę pościelową przed jej użyciem,
- 5) sprzątać pokoje co najmniej raz dziennie.

§ 4. Osoby wynajmujące pokoje gościnne i osoby stale z nimi zamieszkałe nie mogą być nosicielami chorób zakaźnych lub chorować na gruźlicę.

§ 5. Wynajmowanie pokoi gościnnych powinno być dokonywane z zachowaniem przepisów:

1) o warunkach zdrowia wymaganych ze względów sa-

nitarno-epidemiologicznych od osób wykonujących niektóre zajęcia zarobkowe,

2) o zajęciach, których wykonywanie jest zabronione osobom dotkniętym chorobami wenerycznymi.

§ 6. Pokoje gościnne poszczególnych kategorii powinny spełniać co najmniej następujące wymagania:

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
I. Powierzchnia i wyposażenie pokoju				
1	Maksymalna liczba miejsc noclegowych stałych w pokoju	2	4	6
2	Powierzchnia pokoju w m ² (bez wyodrębnionych: łazienki, w.c. i przedpokoju):			
	a) 1-osobowego	7	6	6
	b) 2-osobowego	12	10	9
	c) 3-osobowego	—	13	12
	d) większego niż 3-osobowy — powierzchnia pokoju 3-osobowego plus dodatkowo na każdą następną osobę	—	4,5	4
3	Mebel ¹⁾ :			
	a) łóżko lub tapczan na jedną osobę	+	+	+
	b) stół	+	+	+
	c) krzesło (jedno na osobę, lecz nie mniej niż 2 w pokoju)	+	+	+
	d) fotel	+	—	—
	e) szafa ubraniowa ²⁾	+	+	+
	f) wieszak na okrycia wierzchnie	+	+	+
	g) wieszaki na ubrania	+	+	+
	h) szafka nocna lub półka	+	+	—
	i) kosz na śmieci i popielniczka	+	+	+
4	Dodatkowe wyposażenie pokoju:			
	a) lampka nocna przy każdym łóżku lub tapczanie	+	+	—
	b) radio	+	—	—
	c) dywan lub wykładzina chodnikowa	+	—	—
	d) chodnik	—	+	+
	e) firanki	+	+	—
	f) zasłony okienne zaciemniające	+	+	—
	g) elementy dekoracyjne	+	+	—
II. Urządzenia higienicznosanitarne ogólne				
5	Liczba miejsc noclegowych na 1 urządzenie ³⁾ :			
	a) umywalka z baterią (ciepła i zimna woda bieżąca) ⁴⁾	9	15	20
	b) w.c. zaopatrzony w papier toaletowy	9	15	20
	c) wanna z baterią i prysznicem lub natrysk (ciepła i zimna woda)	9	—	—
III. Wyposażenie dodatkowe urządzeń higienicznosanitarnych				
6	a) lustro	+	+	+
	b) wieszak na ręczniki i bieliznę osobistą	+	+	+
	c) półka nad umywalką (pod lustro)	+	+	+
	d) gniazdko do aparatu do golenia	+	+	+
IV. Inne wymagania				
7	Budzenie	+	+	+
8	Sprzedaż drobnych artykułów ⁵⁾	+	—	—
9	Przechowalnia bagaży ⁶⁾	+	—	—
10	Udostępnienie żelazka i miejsca do prasowania	+	—	—

¹⁾ w pokojach I kategorii wymagane są meble jednolite.

²⁾ w pokojach większych niż 3-osobowe dopuszcza się po 1 segmencie na ubranie i bieliznę o powierzchni co najmniej 0,25 m² na osobę.

³⁾ z wyjątkiem miejsc w pokojach mających te urządzenia.

⁴⁾ w razie braku ciepłej wody, należy zapewnić dwa razy dziennie ciepłą wodę w zbiornikach.

⁵⁾ wymagane dotyczy pokoi gościnnych uspołeczniionych jednostek organizacyjnych.

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBOZOWISK TURYSTYCZNYCH

Lp.	Wymagania	Kempingi kategorii		Pola biwakowe
		I	II	
1	2	3	4	5
I. Zagospodarowanie terenu				
1	Ogrodzenie terenu	+	+	+ ¹⁾
2	Oświetlenie terenu	+ ²⁾	+ ²⁾	—
3	Sprzęt przeciwpożarowy	+	+	—
4	Teren stanowisk obozowania płaski, porośnięty trawą	+	+	+
5	Teren stanowisk obozowania wydzielony	+	+	—
6	Bezkolizyjny dojazd	+	+	+
7	Zadrzewienie	+	+	+
8	Zielen odgradzająca stanowiska obozowania	+	—	—
9	Wewnętrzne drogi główne o nawierzchni utwardzonej	+	+	—
10	Ścieżki pieszkie o nawierzchni utwardzonej	+	—	—
11	Parking ogólny przy recepcji — w m ²	150	120	—
12	Zasilanie w energię elektryczną	+	+	—
13	Zaopatrzenie w wodę pitną	+	+	+
14	Punkty poboru wody na terenie	+	+	+
15	Stanowisko przeglądu samochodów	+	+	—
16	Stanowisko mycia samochodów ³⁾ 4)	+	—	—
17	Tereny do gier i zabaw	+	+	+
18	Urządzenia rekreacyjne dla dorosłych i dzieci ⁵⁾	+	+	—
19	Tablice informacyjne i oznakowanie dojazdu ⁶⁾	+	+	+
II. Recepcja i inne usługi				
20	Recepcja ⁷⁾	+	+	—
21	Dozór całonocny	+	+	—
22	Sprzedaż drobnych artykułów	+	+	—
23	Świetlica	+	+	—
24	Telefon dla użytkowników kempingu	+	—	—
25	Telefon służbowy udostępniany turystom	—	+	—
26	Skrzynka pocztowa	+	+	—
27	Punkt pierwszej pomocy medycznej	+ ⁸⁾	+ ⁸⁾	—
28	Depozyt	+	—	—
29	Przechowalnia bagażu	+	—	—
30	Informacja turystyczna	+	+	—
31	Wypożyczalnia sprzętu turystycznego i sportowego ⁹⁾	+	—	—
32	Personel ze znajomością języków obcych ⁶⁾	+	+	—
III. Stanowiska obozowania				
33	Minimalna powierzchnia I stanowiska w m ² ¹⁰⁾	75	60	45
34	Ponumerowane stanowiska lub grupy stanowisk	+	—	—
35	Stanowiska dla przyczep kempingowych wyposażone w podłącza elektryczne o napięciu 220 V (% ogólnej liczby stanowisk obozowania)	33	25	—
IV. Urządzenia higienicznosanitarne¹¹⁾				
36	Zbiorowe umywalnie, osobne dla kobiet i osobne dla mężczyzn:	+ ¹²⁾	+ ¹²⁾	+ ¹⁴⁾
	a) liczba użytkowników na 1 umywalkę	10 ¹²⁾	10	15
	b) liczba użytkowników na 1 natrysk	25	50	—
	c) liczba użytkowników na 1 stanowisko do mycia nóg	25	50	—
37	Zbiorowe ustępy, osobne dla kobiet i osobne dla mężczyzn:	+ ¹³⁾	+ ¹³⁾	+ ¹⁷⁾
	a) liczba użytkowników na 1 ustęp dla kobiet	15 ¹³⁾	15	25
	b) liczba użytkowników na 1 ustęp dla mężczyzn	25 ¹³⁾	25	33
	c) liczba użytkowników na 1 pisuar	50	50	50 ¹⁵⁾
38	Urządzenia do prania i prasowania:	+	+	—
	a) liczba użytkowników na 1 stanowisko do prania	50 ¹⁶⁾	100	—
	b) liczba użytkowników na 1 stanowisko do prasowania z żelazkiem	50	100	—
	c) pomieszczenie do suszenia odzieży	+	—	—

1	2	3	4	5
39	Wyposażenie dodatkowe: a) wieszaki na ręczniki i bieliznę b) lustra nad umywalkami i półki c) pojemniki na odpadki d) gniazdko do aparatu do golenia ²⁰⁾	+	+	-
40	V. Obiekty i urządzenia gastronomiczne Kuchnia turystyczna ¹¹⁾): a) liczba użytkowników na 1 stanowisko do przyrządzania posiłków b) liczba użytkowników na 1 stanowisko do spożywania posiłków c) liczba użytkowników na 1 stanowisko do zmywania naczyń	+ ¹⁹⁾ 25 12 25	+ ¹⁹⁾ 25 20 25	- - - -
41	Punkty sprzedaży artykułów spożywczych ²¹⁾	+	+	-
42	Zakład gastronomiczny	+ ²²⁾	-	-
43	Lodówka dla użytkowników kempingu	+	-	-
44	VI. Urządzenia terenowe Elementy małej architektury	+	+	-
45	Zamykane pojemniki na śmieci	+	+	-
46	Pojemniki na śmieci	+	+	+
47	Śmietnik zbiorowy ²⁾	+	+	+

1) dopuszcza się prowizoryczne,

2) przynajmniej przy obiektach kubaturowych, recepcji i głównych ciągach komunikacyjnych,

3) na kempingach, do których jest doprowadzona miejska kanalizacja,

4) w razie braku w najbliższej jednostce osadniczej,

5) tylko na kempingach zlokalizowanych w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych,

6) zgodnie z odrębnymi przepisami,

7) standard wyposażenia zależy od kategorii kempingu,

8) może być ograniczony do apteczki,

9) na kempingach w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych; na pozostałych kempingach wystarczają wypożyczalnie tylko sprzętu noclegowego,

10) 1 stanowisko przeznaczone dla 3 osób,

11) na kempingu wyłącznie woda bieżąca,

12) ciepła woda przez cały dzień,

13) ciepła woda rano i wieczorem,

14) dopuszcza się umywalki typu korytowego z wydzieloną częścią dla kobiet,

15) co najmniej 1 urządzenie przystosowane dla dzieci,

16) urządzenia wyłącznie splukiwane,

17) dopuszcza się urządzenia nie splukiwane,

18) dopuszcza się pisuary rynnowe,

19) od 1987 r. obowiązuje najprostsze mechaniczne urządzenie pralnicze,

20) dopuszcza się 1 gniazdko na 2 umywalki,

21) jeśli w odległości do 500 m od kempingu nie ma takiego punktu,

22) co najmniej bufet — bar z jadalnią.

Załącznik nr 7

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE DOMKÓW TURYSTYCZNYCH

1. W każdym jednopokojowym domku turystycznym część mieszkalna powinna być wyposażona następująco:

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
1	Minimalna powierzchnia pokoju (w m ²):			
	a) 1-osobowego	7	6	5 ¹⁾
	b) 2-osobowego	9	8	7
	c) 3-osobowego	12	11	9
	d) 4-osobowego	15	13	11
2	Mebłe w pokoju:			
	a) łóżko lub tapczan	+	+	+
	b) stół lub stolik	+	+	+
	c) krzesło (jedno na osobę, lecz nie mniej niż 2 na pokój ²⁾)	+	+	-
	d) krzesło lub taboret (co najmniej 1 na 2 osoby)	-	-	+
	e) szafka, stolik lub półka (przy każdym łóżku)	+	+	-
	f) szafa ubraniowa ³⁾	+	-	-
	g) szafa ubraniowa lub wieszak ścienny na okrycia wierzchnie	-	+	+
	h) lustro	+	+	+
	i) kosz na śmieci	+	+	+
	j) lampka nocna przy każdym łóżku	+	-	-

1	2	3	4	5
3	Wyposażenie dodatkowe pokoju: a) dywaniki przed łózkami (tapczanami) b) chodnik c) zasłony okienne zaciemniające d) elementy dekoracyjne	+ — + +	— + + +	— + + —

2. Dwupokojowe 2-osobowe domki turystyczne należy wyposażyć z zachowaniem przepisu ust. 1 oraz następujących dodatkowych minimalnych wymagań:

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
1	Bagażnik	+	+	—
2	Aparat radiowy	+	—	—
3	Firanki	+	+	—

3. Poszczególne pokoje w wieloosobowych domkach turystycznych należy wyposażyć zgodnie z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi jednopokojowych domków turystycznych (ust. 1).

4. Jeżeli domki turystyczne zlokalizowane są na terenie jednostki świadczącej usługi w innych obiektach hotelarskich (np. dom wycieczkowy, kemping), obowiązuje — poza wymaganiami określonymi w ust. 1 i 2 — spełnienie minimalnych wymagań przewidzianych dla zakładu hotelarskiego lub kempingu, na którego terenie zlokalizowane są domki.

5. Jeżeli usługi hotelarskie świadczone są wyłącznie w domkach turystycznych tworzących samodzielny zespół domków, obowiązują następujące dodatkowe minimalne wymagania w zakresie zagospodarowania terenu i świadczonych usług:

Lp.	Wymagania	Kategoria		
		I	II	III
1	2	3	4	5
I. Zagospodarowanie terenu				
1	Możliwość parkowania pojazdów samochodowych	+	+	+
2	Urządzenia rekreacyjne	+	+	—
3	Plac zabaw dla dzieci	+	+	—
II. Instalacje				
4	Instalacja elektryczna	+	+	+
5	Instalacja wodociągowa	+	+	+
6	Instalacja kanalizacyjna	+	+	+
7	Bieżąca ciepła woda	+	+	+
III. Recepcja				
8	Pomieszczenia recepcyjne	+	+	+
9	Telefon do użytku gości	+	+	+
10	Przechowalnia bagażu	+	—	—
11	Depozyt	+	—	—
12	Informacja turystyczna kwalifikowana ^{a)}	+	+	+
13	Personel ze znajomością języków obcych	zgodnie z odrębnymi przepisami		
IV. Inne usługi				
14	Sprzedaż drobnych artykułów (kosmetyki, pamiątki turystyczne itp)	+	+ ^{a)}	—
15	Świetlica	+	+	—
16	Wypożyczalnia oraz przechowalnia sprzętu rekreacyjnego (w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych)	+	+	—
17	Pranie bielizny gości	+	—	—
18	Stanowisko do prasowania	+	+	—
19	V Urządzenia higienicznosanitarne i ich wyposażenie	jak na kempingu		
VI. Część gastronomiczna zespołu domków				
20	Bar restauracyjny kategorii	II ^{b)}	—	—
21	Bar przekąskowy kategorii	III ^{b)}	IV ^{b)}	—

1	2	3	4	5
22	Bar uniwersalny kategorii	III ⁶⁾	IV ⁶⁾	—
23	Bar szybkiej obsługi kategorii	III ⁶⁾	IV ⁶⁾	—
24	Jadłodajnia kategorii	II ⁶⁾	—	—
25	Bufet kategorii	—	V ⁷⁾	V ⁷⁾
26	Kuchnia turystyczna ⁸⁾	+	+	+
27	Punkt sprzedaży detalicznej artykułów spożywczych ⁹⁾	+	+	+

6. Jeżeli na terenie obiektu nie ma umywalni mieszczącej się w budynku, należy każdy domek turystyczny wyposażać w miskę ustawioną na taborecie oraz wiadro na wodę.

- 1) w domkach istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego zarządzenia dopuszcza się minimalną powierzchnię domku 1-osobowego wynoszącą 4,5 m²,
- 2) dopuszcza się taborety i wieszaki, jeżeli wyposażenie zostało zaprojektowane w stylu regionalnym, specjalnie dla domków turystycznych,
- 3) od udzielających informacji wymagane jest ukończenie kursu Informatorów turystycznych,
- 4) jeżeli w odległości do 500 m nie prowadzi się sprzedaży takich artykułów,
- 5) jeden z wymienionych rodzajów barów, a na terenach nie zagospodarowanych — jadłodajnia turystyczna kategorii B albo bar turystyczny kategorii B lub C,
- 6) w zespole powyżej 200 miejsc noclegowych jeden z wymienionych rodzajów barów, a na terenach nie zagospodarowanych — bar turystyczny kategorii B lub C,
- 7) na terenach nie zagospodarowanych bufet turystyczny kategorii B lub C,
- 8) wyposażenie kuchni turystycznej obejmuje stanowiska do przyrządzania posiłków we własnym zakresie i stanowiska do zmywania naczyń,
- 9) w zespole domków turystycznych powyżej 300 miejsc noclegowych, jeśli w odległości 1 km nie ma sklepu spożywczego.

Załącznik nr 8

MINIMALNE WYMAGANIA DOTYCZĄCE POKOI WSZYSTKICH RODZAJÓW I KATEGORII ZAKŁADÓW HOTELARSKICH I DOMKÓW TURYSTYCZNYCH

W każdym pokoju należy zapewnić następujące wyposażenie:

Lp.	Wymagania	Kategoria zakładu (domku)			
		lux (*****) i ****	*** I	** II	* III
1	2	3	4	5	6
1	Oświetlenie elektryczne główne w każdym pokoju (poza oświetleniem łazienki, w.c. i przedpokoju): a) liczba punktów b) łączna moc oświetlenia ¹⁾	2 180 W	2 120 W	1 100 W	1 100 W
2	Pościel — dla 1 osoby: a) kołdra lub 2 koce b) poduszka c) poszwa na kołdrę lub na koce ²⁾ d) poszewka na poduszkę e) prześcieradło	+	+	+	+
3	Ręczniki — dla 1 osoby ³⁾ : a) kąpielowe w pokojach z łazienkami b) zwykłe — dwa c) zwykłe — jeden	+	+	+	—
4	Mydło toaletowe	+	+	+	—
5	Szczotki do ubrania i butów	+	+	+	—
6	Igły i nici	+	+	+	—
7	Wieszaki na ubrania (3 szt. na osobę)	+	+	+	+

1) jeżeli występuje oświetlenie zarowe.

2) nie dotyczy domów wycieczkowych i domków turystycznych kategorii III oraz schronisk kategorii II i III, w których mogą być stosowane prześcieradła.

3) obowiązuje w pokojach 1- do 4-osobowych.